BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul 47-lea | Duminică 27 August 1939 | Nr. 35

FOAIA POPORULUI

Cea mai veche foaie poporală, națională și politică, înființată la anul 1892

Un număr: 3 lei | Apare în fiecare Duminecă | Un număr: 3 lei

PREȚUL ABONAMENTULUI
Pe un an . . . . . Lei 140·—
Pe o jumătate de an . . . . Lei 70·—
Pentru America 3 dolari pe un an întreg
Pentru societăți și autorități 300 lei anual

Proprietar-Director: N. BRATU, fost Senator
Redacția și Administrația:
Sibiu, strada Regina Maria No. 57
Inreg. la Trib. Sibiu No. 187—1938.

INSERATE
se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
Sibiu, str. Regina Maria 57 (fostă Cisnădiei
Prețul înseratelor
Un șir petit 8 Lei pentru fiecare publicare

Se mai poate înconjura războiul?

Judecând cu sânge rece — da!
Judecând după forță — nu!

Dela tipărirea ultimei foi, până când punem aceasta sub tipar, s'au petrecut o sumedenie de lucruri mari în lume, cari au făcut să crească teama de războiu. Toate țările se pregătesc.

Cu toate acestea, iubitorii de pace și de progres în lume, fac neîncetate sforțări să domolească lucrurile și să-i apropie pe ceice se îndepărtează unii de alții. Acesta e cazul, de prezent, între Germani și Poloni. Ce va rezulta până la urmă, se va vedea peste câteva zile.

*

Bomba ultimelor zile a fost încheierea pactului de neagresiune (că nu se va ataca una pe alta) între Germania și Rusia, pact pe care îl publicăm la alt loc al foii noastre de azi.

De luni de zile se aștepta încheierea aliantei între Anglia, Franța și Rusia. Plecase la Moscova și delegațiile militare engleză și franceză. Desbaterile erau în curs și se aștepta încheierea pactului.

Când colo, în loc să se anunțe pactul anglo-franco-rus, se vestește întreruperea desbaterilor fără multă motivare, iar a doua zi cade bomba anunțând încheierea unui acord economic germano-rus și în ziua următoare (a treia zi după întreruperea desbaterilor anglo-franco-ruse) s'a anunțat, că se va încheia un pact politic între Rusia și Germania.

Ministrul de externe german Ribbentrop a plecat momentan la Moscova să iscălească pactul, pus la cale și desbătut în mare secret. Semnarea a avut loc în seara zilei de Miercuri 23 August 1939, iar la câteva ore după aceea, ministrul german a plecat spre casă.

A doua zi, Joi după amiază, a sosit la Berlin ministrul Ribbentrop, venind dela Moscova, iar Führerul-cancelar Hitler venia dela Berchtesgaden (reședința sa de vară în Bavaria).

Numai decât au început, la Berlin, desbaterile asupra situației politice internaționale și asupra măsurilor de luat. Rezultatul se va cunoaște mai de-aproape în vremea pe când această foaie ajunge în mâinile cetitorilor.

*

Prevăzând pericolul cel mai mare, care prin un eventual războiu poate duce la nemai pomenite necazuri în lume, doritorii de pace încă s'au adunat și se consfătuesc. Primii au fost reprezentanții țărilor mici din vestul și nord-vestul Europei.

Deasemenea și Papa dela Roma se întrepune pentru împăcarea spiritelor, iar președintele Roosevelt al Statelor Unite face la fel. Cu ce rezultat, se va vedea.

In cele următoare dăm aceste înalte voci pentru pace și pentru înțelegere între oameni, iar după aceea lăsăm să urmeze știrile mai importante asupra pregătirilor de războiu.

De încheiere mai observăm, că s'ar putea întâmpla, ca *tocmai intensele pregătiri — în ambele tabere — să-i țină pe agresori* a porni în așa o mare vâltoare, din care cine știe ce scăpare va mai putea fi...

„Lumea este amenințată de o prăbușire economică"

Un mișcător apel pentru pace al Regelui Leopold al Belgiei

Miercuri 23 August 1939, la ora 8 seara, înainte de masa oferită miniștrilor de externe ai statelor din grupul Oslo (ai statelor scandinave), cari s'au întrunit la o conferință în Bruxelles, — regele Leopold al Belgiei a ținut o foarte mișcătoare cuvântare, care a fost comunicată prin radio dela palatul regal al Belgiei.

Regele Leopold a arătat, că vorbește în numele șefilor de state din grupul Oslo (Danemarca, Finlanda, Luxemburg, Suedia, Norvegia, Olanda și Belgia), spunând între altele următoarele pătrunzătoare cuvinte:

Lumea trece printr'o perioadă de încordare de așa natură, încât amenință colaborarea dintre state. Marile puteri au recurs la măsuri cari sunt asemănătoare cu mobilizarea.

Micile State au motive să se teamă, că vor deveni victimele unui conflict european, în care vor putea fi atrase fără voia lor, cu toată politica lor de independență și cu toată voința lor de a rămâne neutre (delături și nepărtinitoare). Ele sunt expuse la primejdia de a deveni obiectul unor acorduri înfăptuite fără cooperarea lor.

Lumea este amenințată de o prăbușire economică, deși nici nu s'au deschis ostilitățile, o luptă înfricoșătoare se pregătește în Europa. Continentul european vrea oare să se sinucidă într'un înfricoșător război, care n'ar cunoaște nici învingători nici învinși?

Opinia publică înclină să se creadă, că se lunecă într'un război. Pretutindeni se observă o funestă resemnare, contra căreia trebuie să se reacționeze.

Nici un popor nu vrea să-și trimită copiii la măcel, pentru a răpi altuia dreptul de existență, pe care o revendică (o cere) pentru el însuși.

Interesele Statelor nu sunt toate aceleași. Există însă oare asemenea interese, care să nu poată fi conciliate mai bine înainte decât după un război? Mai răul poate fi însă înconjurat, dar timpul nu iartă. Trebuie să fie așezat pe o bază solidă.

Pacea care trebuie dorită este pacea care respectă drepturile tuturor națiunilor.

O pace durabilă nu poate fi întemeiată pe forță, ci numai pe ordinea morală.

Înțelepciunea poruncește să se facă un armistițiu și să înceteze atâtările și amenințările, pentru a se trece la discutarea problemelor puse.

Facem urarea solemnă, ca oamenii răspunzători să primească a supune revendicările și diferendele lor unor negocieri generale, frățișe, într'un spirit de conlucrare frățească.

Deaceia lansez acest apel în numele Regelui Danemarcei, a președintelui Finlandei, a Marei Ducese de Luxemburg, a Regelui Suediei, a Regelui Norvegiei, a Reginei Olandei și în numele Meu.

Sute de milioane de oameni vor face mâine cor cu glasurile noastre pentru a opri cursa spre război.

Cei în mâinile cărora stă soarta lumii să răspundă acestor sentimente și să realizeze dorința atât de des manifestată de ei, de a soluționa în pace dificultățile ce-i despart și pentru a se înconjura catastrofa care amenință omenirea.

Apelul pentru pace al Papei

Joi seara la ora 19, 24 August, Papa Pius XII a adresat din biroul său dela Castelul Gandolfo un mișcător apel de pace întregii lumi.

Vorbind în limba italiană, cu o voce fermă și vibrantă, Suveranul Pontif a spus că în acest ceas foarte grav se adresează lumii cu autoritatea spirituală pe care o are dela Dumnezeu, pentru a readuce mințile pe calea justiției și a păcii. Prin vocea Papei lumea ascultă glasul lui Iisus, în care toți își pun încrederea.

Intr'un moment în care, cu toate sfaturile repetate, și cu tot interesul deosebit pe care

l-a arătat Suveranul Pontif, temerile de un conflict internațional devin și mai constante. Intr'un moment în care încordarea din spirite arată tot mai mult că repetarea groaznicei furtuni a războiului este aproape de a se deslănțui, Papa adresează, cu părintească stăruință, un nou și cald apel către conducători și către popoare, pentru ca conducătorii să încerce a rezolva divergențele actuale pe căi pașnice și pentru ca popoarele să caute a încuraja aceste încercări de pace.

Prin puterea rațiunii, nu prin puterea armelor își face drum justiția.

Primejdia este foarte gravă, dar mai este încă vreme: nimic nu se pierde cu pacea, totul va fi pierdut în război.

Oamenii să se întoarcă de pe calea pe care au apucat-o, să reînceapă discuția. Discutând cu bună voință și cu respectul drepturilor reciproce, ei vor înțelege că negocierile pacifice n'au stat niciodată în calea succeselor onorabile.

Dacă glasul patimei va face loc glasului rațiunii, vor fi cruțate patriei ruinele și fraților noștri sângele.

„Cei puternici să ne asculte, dacă vor ca puterea lor să nu fie de distrugere ci de tutelă pentru popoare și de liniște în ordine și în muncă. Ii rugăm fierbinte în numele Mântuitorului".

Papa a încheiat adresând o rugăciune lui Dumnezeu pentru ca îndurarea Lui să se coboare asupra lumii frământate și să facă să nască zorii unui viitor mai senin. Așteptând și sperând aceasta, Suveranul Pontif a dat lumii părintească lui binecuvântare.

Președintele Roosevelt către Regele Italiei

Tot în ziua de Joi 24 August, președintele Roosevelt al Statelor-Unite a adresat Regelui Italiei o telegramă, în care îi cere „să facă propuneri pentru rezolvarea pașnică a crizei prezente". Telegrama cuprinde cam 500 cuvinte și a fost trimisă ministrului Americei la Roma, care s'a dus cu ea și i-a citit-o Regelui-Impărat Victor Emanuel. Acesta se află la reședința sa de vară din Sant Ana di Valdieri. Iată ce spune d-l Roosevelt, între altele, în telegrama sa:

Convingerea mea și a poporului american este, că guvernul Majestății Voastre poate contribui într'o largă măsură la prevenirea isbucnirii unui război.

Orice război general ar fi prilej de suferință pentru toate națiunile, fie beligerante sau neutre, fie victorioase sau înfrânte, și ar duce în mod sigur la pustiirea popoarelor și poate la distrugerea unora din națiunile cele mai direct interesate.

Guvernele italian și american pot promova acele idealuri ale creștinătății, care par să fi fost în ultima vreme atât de deseori întunecate. Glasurile neauzite a numeroase milioane de ființe omenești cer să nu fie din nou jertfite zadarnic.

AL DOILEA APEL

Washington, 25 August (Rador). — Președintele Roosevelt a adresat cancelarului Hitler și președintele Moscicky al Republicei Polone, un nou apel în favoarea păcii. D-l Roosevelt propune următoarele trei metode pentru înconjurarea războiului:

1. Negocieri directe.
2. Controversa să fie supusă unui arbitraj imparțial.
3. Cei doi oameni de stat să se pună de acord pentru a se primi procedura concilierii, alegându-se un conciliator (împăciuitor) sau un personagiu cu tendințe de moderație.

Acest al doilea apel a fost redactat după întrevederea de o oră, pe care președintele Roosevelt a avut-o Joi seară la Casa Albă cu d-nii Cordell Hull și Welles.

D-l Farly, secretarul președintelui Roosevelt pentru relațiile cu presa, a comunicat punctele esențiale ale apelului, Joi noaptea la ora 23,25, reprezentanților ziarelor americane.

Ce cuprinde pactul încheiat între Germania și Rusia

Asupra încheierii pactului germano-rus s'a dat publicității, la Moscova și Berlin, în cursul nopții de Miercuri spre Joi 24 August, următorul comunicat oficial:

D-l von Ribbentrop, ministrul de afaceri străine al Reichului, a avut Miercuri după amiază, în prezența ambasadorului german la Moscova, contele von Schulenburg, o întrevedere de trei ore cu d-nii Molotov, ministru de afaceri străine al Rusiei și Stalin, președintele Rusiei.

La ora 22, d-l von Ribbentrop s'a dus din nou la Kremlin pentru continuarea negocierilor.

Negocierile s'au terminat prin încheierea unui pact de neagresiune între Germania și Uniunea Sovietelor.

Pactul a fost semnat de către d-nii von Ribbentrop, ministrul de afaceri străine al Germaniei, și Molotov, președintele consiliului comisarilor poporului și comisar al poporului pentru afacerile străine al Uniunii Sovietice în prezența d-lui von Schulenburg. Tratatul are următorul text:

Guvernul Reichului german și guvernul Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste, călăuzite de dorința de a consolida pacea între Germania și U.R.S.S. și întemeindu-se pe prescripțiile fundamentale ale tratatului de neutralitate din 1926, au hotărît următoarele:

ART. 1. Cele două părți contractante se angajează de a se abține dela orice act de agresiune, dela orice acțiune agresivă și dela orice agresiune fie individuală fie împreună cu alte puteri.

ART. 2. In cazul când una din părțile contractante ar fi atacată de o terță (altă) putere, cealaltă parte contractantă nu va ajuta sub nici o formă terța putere.

ART. 3. Cele două părți contractante vor rămâne pe viitor în contact consultativ pentru a se informa de chestiunile ce afectează interesele comune.

ART. 4. Niciuna din părțile contractante nu va participa la un grup de puteri îndreptat contra uneia din cele două părți.

ART. 5. In caz de divergență de vederi între părțile contractante asupra unor chestiuni de vreun fel oarecare, cele două părți vor rezolva aceste chestiuni pe calea unor schimburi de vederi amicale și la nevoie printr'o comisie de arbitraj.

ART. 6. Prezentul acord este încheiat pe o durată de 10 ani, în așa fel încât dacă una din cele două părți nu denunță tratatul cu un an înainte de expirare, acordul se va prelungi automat pe încă cinci ani.

ART. 7. Acordul va fi ratificat în cel mai scurt timp.

Documentele de ratificare vor fi schimbate la Berlin.

Acordul intră în vigoare imediat după semnare.

Acordul a fost redactat în limba rusă și în limba germană.

Ministrul german Ribbentrop despre pactul cu Rusia

După încheierea pactului la Moscova, ministrul german Ribbentrop fiind întrebat, ce crede despre pactul încheiat, a răspuns următoarele:

„Situația Germaniei și Rusiei a fost în trecut totdeauna rea, atunci când au fost dușmane, iar situația a fost totdeauna bună atunci când ele au fost amice. Ziua de azi este o dată importantă pentru soarta celor două popoare.

Führerul și d-l Stalin au hotărît amiciția. Pactul de neagresiune și pactul de consultare, pe care l-am semnat aseară, cu d-l Molotov, este baza stabilă și nestrămutată pe care cele două popoare vor continua să clădească și să ajungă la o colaborare strânsă.

Ziua de eri este poate una dintre cele mai importante din istoria celor două popoare. S'a încercat să se încercuiască Germania și Rusia și tocmai din această încercuire s'a născut acordul germano-rus".

CE SE CREDE IN ITALIA ȘI JAPONIA?

Părerile Italiei nu sunt încă cunoscute mai deaproape. N'a fost timpul necesar.

Despre Japonia se presupune, că trebue să fi fost enorm de surprinsă, când a aflat despre acest pact. Doar Japonezii știau, că luptă alături de Germani contra cominternului (bolșevismul rusesc). Când colo, într'o noapte se încheie pact de neagresiune (să nu se atace una pe alta) între Germania și Rusia Sovietică.

Diferite pregătiri în Franța și Anglia

In fața situației generale, pe ziua de 23 August 1939, din Paris s'a anunțat următoarele:

Primul comunicat oficial al ministerului de război anunțând chemarea sub drapel a trei contingente suplimentare de rezervă, a fost publicat astăseară. Această convocare se face prin afișe, placarde pe ziduri și nu pe cale de chemare individuală ca până acum.

O altă măsură, care arată seriozitatea situației, este invitația adresată de ambasadorii Franței și Angliei din Berlin, către supușii statelor lor, de a părăsi imediat Germania.

Vapoarele de pasageri și mărfuri, care au părăsit astăzi porturile franceze și engleze, au primit ordine să-și schimbe itinerariile obișnuite, începând de mâine, ora prânzului, pe toată Marea Baltică, în Canalul Mânecii, pe coastele Spaniei și în Mediterana.

Aceste trei fapte caracteristice sunt puse în legătură cu veștile foarte pesimiste cari parvin fără încetare dela Berlin, atât oficial, cât și pe cale particulară.

O știre ofocioasă, arată, că d-l Hitler, astăzi după amiază, cu ocazia audienței ambasadorului Henderson, ar fi declarat că Germania vrea o soluție satisfăcătoare, *pe orice cale*, în chestiunea Danzigului, cel mai târziu până la sfârșitul lunii August.

In jurul celor dela ministerul de externe francez, se mai spune, că misiunea militară franco-engleză a rămas la Moscova numai în urma cererii exprese a d-lui Molotov.

Cari sunt dorinţele Italiei

In aceste zile de mari frământări, e potrivit a cunoaşte dorinţele unei mari puteri ca Italia. Asupra acestor dorinţe, corespondentul agenţiei telegrafice „Havas" a trimis din Roma, în ziua de 23 August 1939, următoarele amănunte:

Ziarele italiene desvoltă azi cu multă violenţă teza „revizuirii". După părerea lor, frontul puterilor democratice a suferit o „înfrângere ireparabilă" (de neîndreptat) şi de aceia a venit momentul ca aceste puteri să fie somate să recunoască „drepturile morale, politice şi economice ale ţărilor proletare".

„*Lavoro Fascista*" scrie: „Momentul revizuirii a sosit". Dacă Anglia şi Franţa se vor opune, cei doi conducători ai axei nu vor şovăi să se angajeze într'un război „rapid şi totalitar".

„Fiecare italian poate avea azi certitudinea că revendicările noastre faţă de Franţa vor fi în întregime satisfăcute. Poporul italian, încurajat de succesele actuale, se strânge în jurul şefului său, gata să-l urmeze cu încredere şi curaj".

„*Regime Fascista*" afirmă: „Desnodământul pacific al dramei Danzigului n'ar rezolva nimic, căci trebue să se soluţioneze şi problema colonială germană, ca şi aceia a revendicărilor italiene, care vor rămâne neclintite.

„*Resta del Carlino*" declară, că prin pace sau prin război, aspiraţiile Italiei trebuiesc fără întârziere înfăptuite. „Unitatea Italiei va deveni însfârşit, un fapt îndeplinit".

O mare cursă aeriană în ţară,

se va desfăşura la 27 August

Ni se scrie:

In cadrul manifestaţiunilor aviatice puse la cale de Federaţia Aeronautică Regală a României, un loc de frunte a fost acordat curselor de avioane de turism pe circuit. In aceste curse piloţii au prilejul să se măsoare între ei, stimulându-se şi antrenându-se în sboruri lungi. D. General Adj. Paul Teodorescu, ministrul Aerului şi Marinei, a dat o atenţie deosebită, acestor manifestaţiuni de real folos, acordând premii şi încurajând personal pe sburători.

Un nou concurs de mare amploare va fi organizat în ziua de Duminecă 27 August a.c., pentru *Marele premiu F.R.F.A.*

Cursa se va desfăşura pe cel puţin o mie de kilometri, trecând peste o bună parte a ţării. Felul cum e alcătuită va da loc la una din cele mai interesante întreceri ale anului.

Circuitul va cuprinde un număr de etape în cadrul cărora piloţii sunt obligaţi să identifice câte un punct necunoscut, — marcat doar printr'o cruce de pânză albă aşternută pe pământ. Acestea constitue adevărate misiuni de război, fapt de mare importanţă pentru antrenamentul piloţilor civili, cari vor fi chemaţi la nevoie să apere hotarele ţării.

In afară de acestea, concursul cuprinde două clasamente, din care unul este destinat numai piloţilor tineri, cari şi-au luat brevetul gradul II în ultimii trei ani, începând din anul 1936.

Premii de peste 200 mii lei vor răsplăti pe cei mai bine situaţi în cele două clasamente ale concursului.

In această zi — 27 August — în multe părţi ale ţării vom avea prilejul să vedem sburând aeroplanele noastre. Tuturor le dorim mare izbândă!

Un centru de viaţă daco-romană

In programul de cercetări arheologice, din Ţinutul Dunărea de Jos, întocmit de d-l Rezident Regal Prof. Const. Giurescu, a fost cuprinsă şi staţiunea antică dela *Poiana* (judeţul Tecuci). Domnia Sa a dat banii necesari pentru ca săpăturile să continue cu stăruinţă în această campanie.

Cercetările arheologice de la Poiana, conduse de d-l Prof. Radu Vulpe, au o deosebită importanţă din punct de vedere ştiinţific, deoarece dau prilejul să se cunoască viaţa popoarelor care au trăit pe acest teritoriu din epoca bronzului şi până în secolele al II-lea şi al III-lea după Christos.

Străbuna aşezare Piroboridava, cum era numită în vechime, este situată pe râpa înaltă care domină Valea Siretului, între Mărăşeşti şi Adjud. Odinioară păzea un punct de seamă al drumului cel mai direct dintre centrul Daciei şi Gurile Dunărei.

Numeroasele şi variatele obiecte, descoperite la Poiana, dovedesc că acest loc a fost intens populat încă din prima jumătate a epocei de bronz, când locuitorii erau Tracii Nordici, strămoşii Dacilor de mai târziu. Romanii au instalat la Piroboridava o garnizoană de trupe auxiliare, întărind acest punct strategic. Stratul de ruine din epoca romană este foarte bogat în obiecte.

D-l Rezident Regal Giurescu a vizitat săpăturile arheologice dela Poiana, interesându-se de rezultatele din această campanie arheologică. Vestigiile de la Poiana vor fi adăpostite în Muzeul Cuza Vodă din Galaţi.

Situaţia agricolă în ţară

dela 16 — 23 August 1939

Pe baza datelor adunate la Ministerul Agriculturii, s'au publicat următoarele amănunte:

Treeratul cerearelor întrerupt din cauza ploilor, mai continuă în cele mai multe părţi din regiunea de câmpie a ţării.

Ploile căzute în ultimul timp, au îmbunătăţit considerabil, starea grădinilor de zarzavat, islazurilor şi fâneţelor.

Recoltatul cânepei de fuior terminat, sătencele se ocupă cu topitul acesteia.

Livezile şi viile cari nu au fost bătute de grindină, promit o recoltă mulţumitoare; pe alocuri, din cauza ploilor, strugurii au început să crape.

Se face recoltatul prunelor timpurii pentru ţuică.

CUM E PORUMBUL

După unele rapoarte sosite la Ministerul Agriculturei, recolta porumbului e foarte slabă în judeţele: Hunedoara, Iaşi, Bălţi, Vaslui, Fălciu, Orhei, Lăpuşna, Tighina şi Cetatea-Albă.

CÂT GRÂU ŞI PORUMB VOM AVEA

După evaluările provizorii recolta grâului e evaluată la 450.000 vagoane faţă de 490.000 vagoane anul trecut.

Cifra recoltei de anul acesta depăşeşte media cincinală. Calitatea e însă inferioară celei de anul trecut.

Porumbul va da o recoltă potrivită. Se crede că disponibilul pentru export va fi de 60.000 vagoane.

*

După alte informaţii culese de la agronomii ministerului agriculturei situaţia agricolă se prezintă astfel:

Ploile căzute în ultimele zile au fost aproape generale cu excepţia Ţinutului Prut, unde n'a plouat de loc şi unde recolta porumbului se resimte ca şi cea din Basarabia, unde a fost secetă în cursul verei.

In unele regiuni joase unde apele ploilor nu s'au putut scurge, porumbul a început să putrezească. La vii deasemeni, boabele au început să crape.

Un plan pe 5 ani pentru agricultură

Asupra acestei probleme ni se scrie din cercuri competente următoarele:

In urma îndemnului Ministerului de Agricultură, s'a întocmit primul plan cincinal (pe 5 ani) pentru organizarea gospodăriei ţărăneşti din regiunile sărace. El a fost întocmit la Oradea-Mare şi prevede deocamdată două plase. Nu vom putea să le expunem în întregime fiind un proiect vast, însă, merită să reţinem ideile principale şi reformele menite să redreseze viaţa ţărănească din acel ţinut.

In capitolul prim se prevede organizarea producţiei, valorificarea recoltelor şi o seamă de importante investiţii cu scopul de a se realiza intensificarea culturilor. Prin a doua parte a planului se urmăreşte selecţionarea seminţelor, specializarea producţiei şi organizarea însemânţărilor în fiecare comună. A treia parte se ocupă cu rentabilitatea porumbului, planta cea mai de seamă în cele două plase. Apoi, ultimul capitol prevede desvoltarea creşterii vitelor, îmbunătăţirea raselor şi o bună comercializare a animalelor.

Dacă cineva ar fi propus acum câţiva ani un astfel de plan, n'ar fi fost luat în serios. Atâţia oameni voiau să reformeze satul prin abstracţiile cele mai bizare. Dar nimeni nu pleca dela realilate şi dela aspectele fundamentale ale vieţii ţărăneşti. Ori, iată că planul este o ideie perfect realizabilă.

Natural, planul implică întrunirea unor condiţiuni prealabile. Nu se poate elabora şi nici pune în aplicare un proiect de asemenea natură într'o atmosferă de provizorat. Dacă Camera Agricolă din Oradea a fost în stare să păşească radical la identificarea producţiei, modernizarea agriculturii şi întărirea gospodăriei ţărăneşti în toate funcţiunile ei economice, ea s'a întemeiat atât pe atmosfera creeată ţării, cât şi pe concepţia actualului regim, fără de cari străduaniile ar fi rămas inoperante.

Nu mai puţin ideea de plan reclamă obiectivul unei economii ţărăneşti întemeiată pe mijloace ştiinţifice. Până eri nu s'ar fi putut concepe aşa ceva pentru simplul fapt că guvernele nu erau preocupate a lichida primitivismul din viaţa agrară a satelor. Iniţiativele şi reformele rămâneau la suprafaţă, fără nici o tendinţă de a face din ţărănime un factor dominant în producţia modernă a ţării. Ca să ajungi la plan, trebue mai întâiu să admiţi ridicarea plugărimei în toate direcţiile şi să te încălzească idealul, de a înzestra satele cu toate binefacerile progresului. Numai în starea de spirit de astăzi şi numai într'o ordine de preocupări substanţiale ca cele prezente, se putea începe ridicarea păturei rurale prin planuri cincinale.

Anglia şi Franţa pentru apărarea Poloniei

Agravându-se situaţia politică internaţională, în urma frecărilor dintre Germania şi Polonia, — Anglia şi Franţa au început toate pregătirile necesare în vederea unui eventual războiu.

Regele George al Angliei, care se afla la ţară, s'a întors Joi dimineaţa la Londra. După înapoierea sa în capitală, Regele Angliei a prezidat la palatul Buckingham o şedinţă a consiliului privat (un fel de şedinţă restrânsă, secretă), al cărui obiect era, după câte se ştie, de a aproba, în conformitate cu constituţia, unele măsuri luate de guvern faţă de actualele împrejurări. La această şedinţă, care a avut un caracter pur formal, au asistat lordul Runciman, lord preşedinte al consiliului privat, lordul Lucan şi d-l Leslie Burgin, ministrul furniturilor de război.

După această şedinţă a urmat audienţa primului-ministru la Regele George, care audienţă a durat 45 de minute.

A urmat apoi un consiliu de miniştri. D-l Chamberlain şi ceilalţi membri ai guvernului au fost aclamaţi de public, pe când se duceau să ia parte la consiliul de miniştri. Şedinţa consiliului a durat alte 40 de minute.

După şedinţă, lordul Halifax, ministrul afacerilor străine, a fost primit în audienţă şi reţinut la dejun de Regele George.

Discuţia în parlamentul englez

Joi 24 August, la ora 3 după amiază, primul ministru Chamberlain a luat cuvântul în şedinţa Camerei Comunelor, convocată de urgenţă spre scopul de a expune parlamentului punctul de vedere al guvernului britanic faţă de cele întâmplate în ultimele zile. Iată ce a spus premierul Marei Britanii:

CE ERA ACUM O LUNĂ

Când Camera a luat vacanţă, cred că au fost puţini aceia cari şi-au închipuit că vor trece multe săptămâni înainte de a fi convocaţi din nou. Din nefericire aceste presupuneri s'au adeverit întocmai şi guvernul a fost silit să convoace Parlamentul pentru a hotărî măsuri noui şi drastice, cerute de gravitatea situaţiei.

La 31 Iulie am spus, că este nevoe să se urmărească cu toată atenţiunea situaţia la Danzig. Tot atunci am spus, că nu cred să fie vreo problemă care să nu poată fi rezolvată prin negocieri paşnice.

Imi pare rău că trebue să declar, că de atunci nu s'a produs nimic care să arete că o asemenea acţiune este în curs de înfăptuire. Din contră, situaţia a devenit tot mai tulbure, până ce astăzi ne găsim puşi în faţa unui pericol imediat de războiu.

DIFERENDUL PENTRU DANZIG

Diferendele iscate între Polonia şi Danzig cu privire la inspectorii vamali poloni nu erau chestiuni de importanţă mare. Dificultăţi mult mai grave au fost deslegate în trecut, în condiţii mai puţin încordate.

De fapt, conversaţii cu privire la această chestiune începuseră săptămâna trecută. Insă, în timp ce aceste negocieri erau în curs de desfăşurare şi progresau, presa germană a început o campanie violentă contra guvernului polon, declarând că Danzigul trebue să revină la Reich imediat şi necondiţionat. Ziarele germane au mers mai departe: ele au legat chestiunea Danzigului de chestiunea Coridorului polon şi au început să afirme tot mai stăruitor că germanii din Polonia suferă tot felul de violentări.

Nu avem putinţa să cercetăm adevărul celor afirmate de ele, dar nu putem să nu considerăm faptul, că aceste afirmaţii se aseamănă foarte mult cu acelea ce au fost făcute anul trecut cu privire la Germanii sudeţi din Cehoslovacia (aplauze).

Nu cred să existe vreun element care să trezească o mai puternică enervare şi încordare în vreo ţară decât ştirile despre asuprirea de către o altă ţară a oamenilor de aceiaşi rasă.

Această chestiune aduce cel mai mult material răsboinic, material care poate duce la o conflagraţie generală.

POLONIA E GATA PENTRU DISCUTIE

Cred că sunteţi cu toţii de părerea că, în faţa acestei campanii, declaraţiile oamenilor de stat poloni au arătat o deosebită linişte şi cumpătare. Conducătorii Poloniei, neclintiţi în hotărîrea lor de a rezista oricărui atac împotriva independenţei ţării lor, totdeauna gata, *şi sunt gata şi acum*, să discute diferendele cu guvernul german, dacă ar fi siguri că discuţiile s'ar desfăşura fără ameninţări şi fără acte de violenţă şi cu oarecare speranţă, că, dacă se va ajunge la un acord, termenii acestui acord vor fi respectaţi în viitor atât în litera cât şi în spiritul lor.

GERMANIA ESTE INSĂ PREGĂTITĂ PENTRU RĂSBOIU

Or, pregătirile militare au fost făcute în Germania, pe o scară atât de întinsă, încât această ţară este de prezent complect pregătită de războiu. La începutul acestei săptămâni am fost înştiinţat, că trupele germane au început să înainteze către frontiera Poloniei.

Devenind evident că se aproapie o criză de prima mărime, guvernul britanic a socotit că este momentul să ceară aprobarea Parlamentului pentru noui măsuri de apărare naţională.

A venit apoi vestea încheierii unui pact de neagresiune între Germania şi Soviete. Nu vreau să ascund Camerei, că această ştire a surprins guvernul britanic, şi anume că l-a surprins cât se poate de neplăcut.

Deşi au circulat svonuri, că s'ar pregăti o schimbare a relaţiilor germano-sovietice, nu ni s'a dat nici o umbră de lămurire în acest sens, nici nouă şi nici guvernului francez, de către guvernul sovietic.

D-l Molotov a declarat de curând, că dificultăţile ce stau în calea unui acord politic şi militar anglo-sovietic nu sunt de neînvins. Negocierile între misiunile militare franceză, britanică şi sovietică erau în progres şi se desfăşurau pe bază de încredere reciprocă, când deodată s'a aruncat în mijlocul lor această bombă.

Astăzi este adânc tulburător să aflăm, că aceste conversaţii se desfăşurau pentru noi pe această bază de încredere, în timp ce guvernul sovietic negocia un pact secret cu Germania, cu un scop care era incompatibil cu ţelurile politicei lor externe, aşa cum ni se prezentase nouă. (Aplauze generale).

O ILUZIE INLĂTURATĂ

Nu vreau să mă pronunţ definitiv asupra acestui incident. Ar fi prematur înainte de a fi avut posibilitatea să ne consultăm cu guvernul francez asupra sensului şi urmărilor acestui acord.

Se pune întrebarea: care a fost efectul acestui acord asupra situaţiei internaţionale şi asupra politicei anglo-franceze? La Berlin, ştirea acordului a fost salutată, într'un spirit extrem de cinic, ca o mare victorie diplomatică, care înlătură pericolul războiului, întrucât nici noi nici Franţa, după toate probabilităţile, nu ne vom îndeplini obligaţia faţă de Polonia.

Este prima noastră datorie să înlăturăm asemenea iluzii periculoase. (Aplauze îndelungate).

„Obligaţiile noastre faţă de Polonia şi alte ţări rămân neschimbate"

Camera ştie că am discutat chestiunea graniţelor cu Rusia fără a o condiţiona de încheerea vreunui acord. Cum am putea noi oare, fără a şti rbi onoarea noastră, să ne sustragem dela această obligaţie, pe care am afirmat-o atât de des şi atât de categoric?

Prima noastră acţiune a fost de a face o declaraţie, că obligaţiile noastre faţă de Polonia şi de celelalte ţări rămân neschimbate. Comunicatul pe care l-am dat presei după consiliul de miniştri de Lunia trecută, pomenea şi despra noui măsuri de apărare, pe care le luam. Trebue ştiut, că Germania are actualmente o uriaşă armată sub arme şi că pregătiri militare, de tot felul, au fost şi sunt făcute în mare grabă şi pe o scară întinsă.

MĂSURILE ANGLIEI

Măsurile pe care le-am luat noi până acum au avut un caracter de prevedere şi defensivă (apărare). Ţin să resping cu toată tăria sugestia (părerea) dacă se va face o asemenea sugestie, că aceste măsuri ale noastre sunt un act de ameninţare. Nimic din ce am făcut sau din ce propunem să facem în această direcţie nu ameninţă interesele legitime ale Germaniei.

Nu este un act de ameninţare faptul de a te pregăti să-ţi ajuţi prietenii cari se apără contra forţii.

Atunci când vecinii cari doresc să trăiască în pace şi în relaţii de prietenie constată, că unul din ei pregăteşte o acţiune agresivă contra altuia dintre ei şi face pregătiri făţişe în acest sens, nu înseamnă nici o ameninţare când ceilalţi anunţă că au de gând să ajute pe acela care este supus acelei ameninţări.

Am mai luat şi o altă măsură în domeniul financiar. Membrii Camerei ştiu, că scontul Băncii Angliei a fost urcat la 4 la sută şi vor recunoaşte, că aceasta este o măsură normală de proteguire, adoptată cu scopul de a apăra rezervele noastre într'o situaţie nesigură. Publicul poate ajuta la această măsură prin neluarea de angajamente care implică direct sau indirect, cumpărarea de valută străină şi prin respectarea întocmai a cererii ministrului de finanţe de a nu se trimite capital britanic în afara graniţelor ţării (Aplauze) şi însfârşit, prin reducerea depozitelor de valori străine la minimum necesar pentru desfăşurarea normală a tranzacţiilor.

SCOPUL COMUNICĂRII FĂCUTĂ CANCELARULUI HITLER

Dat fiind ţinuta guvernului din Berlin, la care mă provocam mai înainte, guvernul a socotit că este de datoria sa, în momentul de faţă, să nu lase absolut nici o putinţă de înţelegere greşită a punctului nostru de vedere. Pentru ca guvernul german să nu aibă nici o îndoială asupra acestui lucru, ambasadorul Marei Britanii la Berlin a primit instrucţiuni să ceară a fi primit de Führerul-cancelar şi să-i înmâneze din partea mea un mesaj (scrisoare) al guvernului britanic.

Scopul comunicării făcute cancelarului Reichului a fost de a preciza din nou poziţia noastră. Guvernul britanic a socotit că acest lucru este necesar cu atât mai mult, cu cât primise ştiri că în Germania au loc importante deplasări de trupe şi că acordul germano-sovietic va fi realizat în curând.

Iată de ce am arătat tot atât de limpede, ca şi în comunicat, că dacă se va ivi o anumită situaţie, guvernul britanic este hotărît şi gata să folosească neîntârziat toate forţele de care dispune. (Aplauze). In acelaş timp am arătat convingerea mea, că un războiu între Anglia şi Germania ar fi cea mai groaznică calamitate.

Cu această credinţă am informat pe cancelarul Reichului că, după părerea noastră, nicio chestiune ivită între Polonia şi Germania nu este de aşa natură încât să nu poată şi să nu trebuiască a fi rezolvată fără a se face uz de forţă, dacă ar fi restabilită încrederea.

Am arătat că suntem gata să contribuim la crearea condiţiilor în care asemenea negocieri ar putea avea loc.

Actuala stare de încordare creiază cele mai mari dificultăţi (greutăţi). Mi-am exprimat convingerea că, dacă s'ar încheia un armistiţiu pentru toate aţâţările, s'ar putea stabili condiţiile necesare pentru negocieri directe între Germania şi Polonia.

RĂSPUNSUL CANCELARULUI HITLER

Răspunsul concelarului Reichului cuprindea o reafirmare a tezei germane (părerea germană), că Estul Europei este o sferă în care Germania ar trebui să aibă mână liberă şi că, dacă noi sau o altă ţară cu interese mai puţin directe, ne-am hotărî să ne amestecăm în această zonă, vina pentru conflictul ce ar rezulta ar reveni numai acestor ţări.

Această teză, arată, că se înţelege cu totul greşit punctul de vedere britanic. Noi nu cerem o situaţie specială în Estul Europei şi nici nu pretindem ca Germania să sacrifice interesele ei naţionale. Nu putem admite însă că interesele naţionale pot fi satisfăcute numai şi numai prin vărsare de sânge sau prin distrugerea altor state.

Răspunsul concelarului Reichului s'a referit din nou la situaţia din Danzig şi Coridor şi la propunerea făcută de el la începutul acestui an, de a soluţiona (deslega) aceste probleme prin negocieri. Am respins întotdeauna afirmaţia că garanţia noastră către Polonia a fost aceea care a făcut guvernul polon să refuze atunci această propunere. Garanţia noastră n'a fost dată decât după ce Polonia transmisese Germaniei refuzul ei.

Dată fiind situaţia deosebit de, delicată, trebue să-mi limitez declaraţiile cu privire la schimbul de comunicări ce a avut loc ieri între cele două guverne.

Catastrofa nu s'a abătut încă asupra noastră şi trebue să mai sperăm, că raţiunea şi bunul simţ vor reuşi până în cele din urmă să se afirme.

ANGLIA ŞI CELELALTE ŢĂRI

Declaraţiile pe care le-am făcut recent şi cele ce am spus astăzi, redau — sunt sigur — vederile guvernului francez, cu care am păstrat contactul strâns, îndeobşte cunoscut, în vederea menţinerii bine-cunoscutelor relaţii cordiale dintre noi. Bine înţeles că gândul nostru se îndreaptă spre Dominioane şi am fost adânc recunoscător pentru declaraţiile făcute de factorii răspunzători din

Harta coridorului polonez cu oraşul Danzig

Harta Europei

diferite părţi ale Imperiului britanic. (Aplauze). Indicaţiile asupra simpatiei pe care o nutresc Dominioanele faţă de sforţările noastre neobosite pentru cauza păcii şi atitudinea lor în cazul când aceste sforţări nu ar duce la rezultatul urmărit, au constituit puternice încurajări pentru noi.

Sunt sigur că Camera împărtăşeşte aprecierea favorabilă cu care guvernul britanic a luat notă de apelul de pace făcut eri de Regele Leopold al Belgiei, la sfârşitul conferinţei ţărilor semnatare ale convenţiei dela Oslo. Guvernul britanic nutreşte aceleaşi speranţe ca şi cele cuprinse în acel apel şi nădăjduesc că el va fi ascultat.

PACE PRIN INŢELEGERE, NU PRIN FORŢĂ

La 29 Iunie lordul Halifax a făcut o expunere asupra situaţiei internaţionale, în care a declarat că principiul fundamental al politicei britanice este hotărîrea de a rezista recurgerii la forţă şi că un principiu tot atât de important este recunoaşterea dorinţei de pace a omenirii şi contribuirea la opera constructivă. Vrem să vedem stabilită o pace internaţională întemeiată pe ordine şi înţelegere internaţională, şi nu o putem înfăptui dacă ea nu respectă anumite principii absolut necesare pentru stabilirea încrederii. Este esenţial ca angajamentele internaţionale, odată luate, să fie respectate întocmai şi să se renunţe la forţă pentru soluţionarea diferendelor.

Ne-am luat răspunderi uriaşe, pentru că am socotit că aceste principii erau ameninţate. Dacă, cu toate sforţările noastre de a găsi o soluţie pacifică — şi Domnul ştie că am făcut tot ce mi-a stat în putinţă (aplauze puternice) —, ne vom vedea siliţi să pornim o luptă care în mod necesar va fi însoţită de suferinţe şi mizerie pentru întreaga omenire şi al cărei sfârşit nimeni nu-l poate prevedea, nu vom lupta pentru viitorul politic al unui oraş îndepărtat dintr'o ţară străină ci pentru păstrarea neştirbită a acestor principii, despre care am vorbit şi a căror distrugere ar însemna nimicirea, dincolo de orice posibilitate de pace şi securitate a popoarelor lumii.

Nu de noi atârnă, dacă va fi pace sau războiu. Vreau să sper, că aceia cari au responsabilitatea de a hotărî în această privinţă se vor gândi la milioanele de oameni a căror soartă depinde de acţiunea lor. In ce ne priveşte, ţara unită ne urmează, şi în acest ceas critic cred că noi din această Cameră vom face cauză comună şi că în această după amiază vom arăta lumii că, tot aşa cum gândim, vom şti şi să acţionăm, adică aşa ca o naţiune unită". (Aplauze nesfârşite de pe toate băncile au salutat ultimele cuvinte ale şefului guvernului).

*

Cuvântarea d-lui Chamberlain a durat 30 de minute şi a fost ascultată cu o atenţiune încordată.

Glasul primului ministru a fost ferm şi calm la început, dar spre sfârşit a devenit mult mai amplu şi plin de o căldură rar întâlnită în declaraţiile d-lui Chamberlain.

N. CHAMBERLAIN E. DALADIER
W. ROOSEVELT
B. MUSSOLINI A. HITLER

Cuvantul partidului muncii

După primul ministru a luat cuvântul d-l Greenwood, fruntaș laburist, care a declarat, că cele spuse de d-l Chamberlain sunt de cea mai mare gravitate. Cu toate criticile severe pe care partidul laburist ar putea să le aducă politicii guvernului britanic, situația este prea serioasă pentru a nu se impune o atitudine unitară a întregei Camere. Anglia, Franța și prietenii lor rămân neabătuți în frontul păcii. *Anglia înțelege să-și respecte angajamentele fără nicio rezervă sau șovăire.*

„Nu suntem susținătorii acestui guvern; să nu creadă însă nimeni din afara țării, că partidul laburist și muncitorimea engleză vor admite să se producă vreun nou act de agresiune. Intreaga lume trebue să știe, că în această atitudine împotriva agresiunii, muncitorimea britanică este neclintit alături de restul țării. Atunci când este vorba de instrumentarea acestei politici, dușmanii Angliei nu vor găsi desbinat poporul acesta".

D-l Greenwood a arătat în încheiere, că poporul britanic socotește că libertatea, ca și pacea, este de nedespărțit, și că acesta trebuie să fie răspunsul Camerei către un eventual agresor.

Cuvântul opoziției liberale

Fruntașul liberal Sinclair subliniază că, la fel cu d-l Greenwood, nu uită niciuna din criticile pe care ar putea să le aducă și acum politicii dusă de guvern. Azi însă când sunt amenințate libertățile Europei, nu este vreme de controversă și nici de învinuiri deșarte. Este momentul ca rândurile să fie strânse și gândurile unite, pentruca agresorul posibil să știe perfect care este atitudinea noastră, și că nu va isbuti niciodată să-și realizeze țelurile prin războiu.

Se impune ca de aci înainte orice acțiune britanică să fie dusă fără nicio șovăire. Prin spusă și prin faptă, poporul britanic trebue să dovedească în fața lumii întregi că atunci când interesele vitale ale țării și valorile morále ale civilizației, precum și pacea lumii, sunt amenințate de forță, poporul britanic și reprezentanții lui în Parlament, alături de poporul și conducătorii Franței, sunt hotărîți să apere principiile bunei credințe internaționale, ale libertății și dreptății, singurile care pot asigura o pace durabilă.

Declarația fostului ministru A. Eden

D-l Anthony Eden arată că din iubirea de pace nu trebue să se cedeze într'una puterilor agresive, căci rezultatul unei asemenea politici de umilință nu poate fi decât o mai deplină dominare și sporire nemăsurată a pretențiilor.

Declarația primului ministru a redat întocmai punctul de vedere al poporului britanic. Cel mai mare pericol de războiu în momentul de față stă în convingerea poporului german — convingere fără îndoială creiată printr'o propagandă fără limite că nu va duce la războiu cu Anglia sau cu Franța.

„Iscălind pactul cu Rusia, — a subliniat d-l Eden, — guvernul german a făcut o socoteală cât se poate de greșită. Fără îndoială că el a crezut că prima consecință a acestui acord va fi că noi vom reveni asupra garanțiilor pe care le-am acordat Poloniei. Este ciudat cât de puțin cunosc conducătorii Reichului istoria poporului nostru. Cu cât mai mari sunt greutățile, cu atât mai puternică este hotărîrea noastră de a sta alături de aceia cărora le-am promis ajutorul nostru. Nu există o revenire asupra angajamentelor luate".

Primirea proectului deplinelor puteri

După încheierea discuției la situația generală, Camera Comunelor a adoptat cu 427 voturi contra 4 moțiunea de procedură prin care se hotărăște să se examineze și să se adopte în întregime astăzi proectul de lege privitor la puterile extraordinare. Voturile negative sunt ale laburiștilor independenți.

Proectul a fost apoi votat pe articole și în total, în toate cele trei cetiri, fără niciun amendament, prin ridicarea de mâine.

Pe de altă parte, Camera a adoptat moțiunea de amânare a desbaterilor până la 31 August. (In caz necesar se va întruni și mai curând). Ședința a fost apoi ridicată.

CE CUPRINDE PROECTUL DEPLINELOR PUTERI?

Sir Samuel Hoare, care a prezentat proectul deplinelor puteri, a declarat între altele: Puterile cerute de guvern prin acest proect de lege nu sunt numai atât de importante ca acelea din 1914, ci de zece ori mai mari ca în vremurile de atunci. Este nevoie de puteri corespunzătoare și drastice, deoarece situația actuală cere să nu fie nicăiri vreun element nepregătit. Deplinele puteri cerute vor fi aplicate cu moderație, bun simț și toleranță. Nu se vor aduce atingeri libertăților cetățenești.

Noile împuterniciri sunt cerute numai pentru 12 luni. Continuarea lor peste acest timp trebuie aprobată de ambele Camere. Noile drepturi ale guvernului nu vor fi folosite în timp de pace. Cenzura nu va fi introdusă decât în caz de războiu.

Proectul de lege al deplinelor puteri, prezentat parlamentului în această ședință istorică, — dela 24 August, — a fost momentan votat de Camera Comunelor și de Camera Lorzilor, apoi iscălit de Rege și intră imediat în vigoare.

Consiliu de miniștri excepțional la Paris

S'a întrunit Joi 24 August la ora 10½ dimineața.

Inainte de deschiderea ședinții, d-l Daladier a avut o convorbire de trei sferturi de ora cu președintele Republicei. — In cursul deliberărilor consiliului, d-l Daladier a făcut o expunere asupra măsurilor militare și de securitate pe care a trebuit să le ia.

Este dela sine înțeles, că partea cea mai mare din expunerea pe care d-l Bonnet a făcut-o asupra situației internaționale a fost consacrată pactului germano-sovietic. Ministrul afacerilor străine a plecat să desprindă semnificația și valoarea acestui act în lumina textului autentic telegrafiat Joi dimineața de ambasada franceză din Moscova și a indicațiilor primite de minister din Berlin și Moscova.

Agenția Havas crede deasemeni a ști, că d-l Bonnet a examinat impreună cu colegii săi concluzia practică ce trebue trasă din evenimentul diplomatic dela Moscova, îndeosebi în ceeace privește șederea misiunii militare franceze în capitala Sovietelor.

Se pare că guvernul n'a luat până acum nici o hotărîre în această privință. Dealtfel, o astfel de hotărîre este în funcțiune de valoarea reală ce se cuvine atribuită sau, mai precis, pe care cele două țări contractante o atribuesc acestui instrument diplomatic.

Membrii guvernului s'au străduit se pare, să desprindă mai ales intențiunile profunde ale negociatorilor, fără a proceda la o cercetare minuțioasă a textului acordului. Este oare vorba de un acord de circumstanță (de ocazie), care să îngăduie Uniunii Sovietelor de a rămâne în izolare (deoparte), sau este vorba de un adevărat acord de colaborare între Germania și Uniunea Sovietelor? Informațiile din Moscova și Berlin nu îngăduiesc încă să se poată răspunde la această întrebare.

Primele știri sosite din Moscova par totuși a arăta că diriguitorii Sovietelor ar atribui noului pact o amploare (întindere) destul de vastă. Dacă în adevăr articolul 4 al pactului germano-sovietic exclude orice altă combinație diplomatică pentru părți, prezența misiunilor militare franceză și engleză la Moscova ar deveni după părerea cercurilor franceze bine informate fără niciun obiect.

La terminarea consiliului se lasă a se prevedea că alte reuniuni ale membrilor guvernului s'ar putea ține zilele acestea. In anumite cercuri politice se spune, că dacă situația internațională s'ar agrava, primul ministru s'ar gândi la mijloacele pentru formarea unui guvern de uniune națională.

CALM ȘI HOTĂRIRE LA PARIS

Asupra stărilor în Franța, agenția telegrafică „Havas" a comunicat, pe ziua de 24 August, următoarele:

Chemarea sub arme a câtorva categorii de rezerviști și ordinul de rechiziționare a vehiculelor particulare n'au tulburat câtuși de puțin înfățișarea calmă a Parisului.

Pe toate fețele se poate citi o liniște plină de hotărîre, care dovedește că războiul nervilor n'a dat rezultatul urmărit de cei ce l'au organizat. Toți francezii stau strâs uniți în jurul guvernului, tot atât de calmi ca și el.

Pregătirile militare în diferite țări

ANGLIA

Autoritățile consulare britanice din Germania au primit dela Londra ordinul de a pune în vedere tuturor englezilor stabiliți în Germania să plece în Anglia.

In serviciile de transporturi din Londra se observa Joi o oarecare stagnare. Un număr oarecare de autobuze au rămas în depozite, la dispoziția autorităților, spre a se putea face față oricărei eventualități.

FRANȚA

Președinția consiliului de miniștri comunica Joi 24 August.

Conducătorii instituțiilor și uzinelor, care au comenzi ce interesează apărarea națională sau furnizorii de materii și obiecte necesare executării acestor comenzi, sunt invitați prin hotărîrea președintelui de consiliu să recheme urgent întregul personal necesar acestor fabricațiuni care s'ar găsi actualmente în con-

cediu. Nici o nouă plecare în concediu pentru această categorie de personal nu mai este autorizată.

Rezerviștii cari posedă ordin de chemare fascicole No. 2 au fost chemați să se prezinte la unitățile lor.

ITALIA

Ducele Mussolini a primit Joi dimineață pe șefii de stat major ai marinei, armatei și miliției fasciste, cum și pe generalul Gambara, ambasadorul Spaniei la Roma.

Corespondentul Agenției Reuter transmite din Roma, pe ziua de 24 August: Dealungul coastelor Italiei, bateriile de coastă sunt gata să facă față oricărui atac eventual. In principalele porturi au început să fie întinse rețele contra submarinelor.

BELGIA

Ministerul Apărării Naționale a comunicat: Ofițerii și militarii belgieni, aflați în concedii, au fost rechemați la corpurile lor. — Linia de fortificații germane dela frontiera Belgiei a fost ocupată de trupe germane.

GERMANIA

Unități ale apărării contra avioanelor străbat străzile Berlinului, începând de Joi dimineața, instalând tunuri și mitraliere pentru apărarea antiaeriană, în toate punctele strategice ale orașului, mai dinainte prevăzute. Tunurile și mtiralierele sunt în special instalate pe mai multe clădiri mari, cari domină cartierele ministerelor.

Agenția telegrafică „Havas" a transmis din Berlin, Joi noaptea 24 August, următoarele:

Dela ora 19, cancelarul Hitler se consultă cu principalii săi colaboratori, adică cu mareșalul Göring și von Ribbentrop. Se crede deasemeni că la această conferință asistă și șefii armatei. Domnește stăruitor impresia, că hotărîrea Reichului față de Polonia a și fost luată, și că ea este pe punctul de a fi pusă în practică.

POLONIA

Alte trei clase de rezerviști, între 26 și 28 de ani, au fost chemate sub drapel în noaptea de Miercuri spre Joi.

Se crede, că numărul celor chemați astănoapte sub drapel este de 600.000 oameni.

STATELE UNITE

Primele de asigurare pentru riscurile de războiu la transporturile destinate Germaniei și Italiei și plecate din Statele Unite, au fost mărite de 20 ori cu începere de astăzi.

Deasemenea au fost mărite primele pentru toate porturile din Baltica și din Mediterana. Numai primele la transporturile pentru Marea Britanie au rămas neschimbate.

Prețul cerealelor în diferite orașe

La Direcțiunea Economică Agrară din Ministerul Agriculturii și Domeniilor se înștiințează prețurile cerealelor din toate orașele mai importante ale țării. Mai jos dăm prețurile, pe ziua de 22 August 1939, din următoarele orașe:

CLUJ. Grâu 75—79 kgr. greutate hectolitrică cu 3—5 la sută corpuri străine 4,20—4,50 lei pe kilogram; orz 58—60 kgr. grt. hl. cu 4 la sută corp. str. 3,50—3,60 lei; ovăz 38—40 kgr. grt. hl. cu 3—5 la sută corp. str. 4,30—4,50 lei; porumb 4,10—4,20 lei kilogramul.

ORADEA. Grâu 76—82 kgr. grt. hl. cu 2—5 la sută corp. str. 4,20—4,60 lei; secară 68—74 kgr. grt. hl. cu 3—4 la sută corp. str. 3,20—3,40; orz 62—72 kgr. grt. hl. cu 3-5 la sută c. str. 3,70-3,90 lei; ovăz 42—50 kgr. grt. hl. cu 3—6 la sută corp. str. 3,80—4; porumb 4—4,40 lei kgr.

TIMIȘOARA. Grâu 73-80 kgr. grt. hl. cu 1—3 la sută corp. str. 4,20—4,50 lei; orz de 67—80 kgr. grt. hl. 3,50—3,60 lei; ovăz 40—42 kgr. grt. hl. 4—4,10; porumb 4,50 lei; orzoaică de 67 kgr. grt. hl. cu 1—5 la sută corp. str. 4,25—4,30 lei kgr.

CRAIOVA. Grâu 75 kgr. grt. hl. cu 3 la sută corp. str. 4,20 lei; orz 60 kgr. grt. hl. cu 5 la sută corp. str. 4 lei; ovăz 42—45 kgr. gr. hl. cu 4—5 la sută corp. str. 4 lei; porumb 4,10 lei kgr.

GIURGIU. Grâu de 73—75 kgr. grt. hl. cu 6—10 la sută corp. str. 3,60—3,90 lei; grâu de 76—78 kgr. grt. hl. cu 3—10 la sută corp. str. 3,80—3,93 lei kgr.

IAȘI. Grâu de 75—80 kgr. grt. hl. cu 3—6 la sută corp. str. 4,20—4,50 lei, 28 vagoane grâu tranzacții Federală; secară 68—72 kgr. grt. hl. cu 3—5 la sută corp. str. 2.20—2,50 lei; orz 64—67 kgr. grt. hl. cu 3—8 la sută corp. str. 3,20—3,30 lei; ovăz 42—46 kgr. grt. hl. cu 3—5 la sută corp. str. 4—4,20 lei; porumb 4—4,20 lei; floarea soarelui 5,40 lei; mazăre 78 kgr. grt. hl. cu 3—8 la sută corp. str. 9—9,50 lei; linte 78—80 kgr. grt. hl. 10—12 lei kilogramul.

CHIȘINĂU. Grâu 77—79 kgr. grt. hl. cu 3 la sută corp. str. 4,20—4,40 lei; secară de 69—72 kgr. grt. hl. cu 5 la sută corp. str. 2,90 lei; orz de 56—58 kgr. grt. hl. cu 6 la sută corp str. 3,20 lei; ovăz de 42—45 kgr. grt. hl. cu 5 la sută corp. str. 4,50 lei; porumb 3,70 lei; fl. soarelui 5,50 lei kgr.

Cari întreprinderi sunt obligate

să plătească salariu personalului pe timpul concentrării

Camera de muncă București fiind informată, că unii patroni și unele întreprinderi nu sunt destul de lămurite și nu acordă salariaților care au fost concentrați, drepturile prevăzute de lege, în baza legii organice, a dat următoarea interpretare pentru asemenea cazuri:

Legea asupra contractelor de muncă, prin art. 60, al. ultim prevede, printre altele, că salariatul cu o vechime de cel puțin 6 săptămâni în aceiași întreprindere, va primi în caz de concentrare salariul pe primele 7 zile de absentare.

Această dispoziție a fost generică pentru toți salariații până la punerea în aplicare a Legii privitoare la salariile funcționarilor și lucrătorilor chemați sub drapel din 8 Mai 1939, care spune următoarele, în art. 3: „Comercianții și industriașii, întrebuințând în serviciul întreprinderilor lor lucrători și funcționari în număr mai mare de cinci și care păstrează deschise stabilimentele lor, sunt obligați, dacă lucrătorii și funcționarii au o vechime de 2 ani în serviciul lor și sunt căsătoriți sau au sarcini în familie, să le servească pe timpul cât stabilimentele funcționează, în timpul concentrării, jumătate din leafa lor, conform dispozițiilor art. 2. Această sumă va servi ca ajutor familiei concentraților".

Din aceste texte de legi rezultă că salariații care au o vechime mai mare de 6 săptămâni și mai mică de 2 ani în întreprinderile cu mai mult de cinci sau mai puțin de 5 salariați, vor primi leafa pe primele 7 zile de absentare. Tot la fel vor primi și acei care vechime de peste 2 ani, dar la care numărul salariaților din întreprindere nu trece de 5.

Pentru ceilalți care au o vechime mai mare de 2 ani și numărul salariaților e mai mare de 5, vor primi leafa pe jumătate pe tot timpul concentrării.

Dela primăria Sibiu

Se aduce la cunoștința tuturor comercianților, industriașilor și profesioniștilor, că în conformitate cu art. 65 C., din Regulamentul financiar al Municipiului, *orice fel de tablă sau firmă servind ca reclamă* și cari ies din aliniere — chiar dacă până în prezent au fost scutite, ieșirea din aliniere fiind sub un metru — vor fi impuse pentru anul financiar în curs.

Pentru aceasta, toți posesorii de astfel de table sau firme, le vor declara pe acestea la Percepția Municipiului Sibiu, camera 38, cel mai târziu până la 30 August a. c., arătând totodată dimensiunile: lungimea barei de susținere, în metri și suprafața tablei sau firmei, în metri pătrați.

Neanunțarea va aduce cu sine o amendă egală cu împătritul taxei respective. (Dela această amendă, am dori să se renunțe, considerând timpul scurt lăsat pentru anunțare și faptul, că există destule posibilități pentru a controla aceste firme. *Redacția „Foii Pop.")*.

Acei contribuabili cari au fost și până în prezent impuși după table sau firme, nu trebue să le declare pe acestea, întrucât vor fi citați la timpul său, din oficiu, pentru impunere.

Sibiu, 16 August 1939.

Primăria Sibiu

INFORMAȚIUNI

VALORIFICAREA GRÂULUI. Pentru cumpărarea grâului în cuprinsul țării și vinderea lui în străinătate, Institutul național al Cooperației face cele mai mari sforțări cu putință. Cu Germania s'a încheiat un contract pentru vânzarea a 30.000 vagoane cu prețul de 45 mii lei vagonul (greutate hectolitrică 77 kgr. și 3 la sută corpuri străine). Predarea se va face în șlepuri, în cursul lunilor Septembrie și Octombrie.

ORGANIZAREA INDUSTRIEI LAPTELUI preocupă cercurile conducătoare din ministerul agriculturii. De prezent se află în țară o delegație germană, care vrea să ne livreze astfel de mașini și să pună la cale înființarea de cooperative pentru industrializarea laptelui, făcând din el brânză, unt etc.

TAURI SIEMENTHAL se vor cumpăra din Elveția, pentru a fi apoi împărțiți mai multor județe din țara noastră. In zilele acestea pleacă o comisie în Elveția, spre acest scop.

VIN ROMÂNESC PENTRU GERMANIA. După cum se anunță din București, de câtva timp se duc tratative între România și Germania, în vederea unui nou export de vin în cantități mai mari. E vorba de 2000 vagoane. Livrarea se va face prin Centrala Cooperativă de import și export. Cantitatea nouă de vin ce urmează să se livreze, trebue adunată înainte de luna Octombrie, pentru ca în primele zile ale acestei luni, cele 2000 vagoane să fie exportate.

Peşte contra insectelor

Pentru a se descotorosi de un rău, trebue să-l apuci dela rădăcină. Aceasta este o veritabilă axiomă aplicabilă tuturor primejdiilor, oricare ar fi forma sub care se prezintă. Dealtfel în lupta contra bolilor un mare număr de cazuri ilustrează această axiomă.

Agentul paludismului e un ţânţar, anofelul, cum se ştie de multă vreme, astfel că lupta contra paludismului (boala teribilă răspândită în lumea întreagă) trebue să înceapă cu anofelul. Una din regiunile unde nu mai există luptă contra anofelului este Congo belgian. Nu e, deci, surprinzător că această luptă a costat multă osteneală pe medici, biologi şi autorităţile sanitare belgiene.

Astfel, de pildă, Wanson„ biologist belgian, a propus o nouă metodă, care merită să fie luată în considerare. Acest savant a făcut în Congo cercetări asupra unei specii de peşte, care consumă o mare cantitate de larve. Unul din aceşti peşti poate consuma zilnic 100—150 de larve de ţânţari. Peştele acesta nu trăeşte numai în apele dulci, ci şi în cele sărate.

Se va căuta deci să se multiplice locurile în care acest peşte se poate răspândi spre a se transforma regiuni palustre în regiuni sănătoase. La această metodă energică de luptă se adaugă în mod natural metodele preventive consistând pentru toţi cei cari trăesc în regiuni mlăştinoase în luarea în fiecare zi a 400 miligrame de chinină, conform prescripţiunilor Comisiunei paludismului depe lângă Societatea Naţiunilor.

Pentru tratamentul paludismului care a isbucnit, Comisiunea paludismului prescrie doza zilnică de un gram până la un gram 300 miligrame de chinină pe zi timp de 5—7 zile.

Când peştele despre care fu vorba mai sus va face a zecea parte ceiace face chinina — a remarcat un medic — ar trebui să fie satisfăcuţi.

Nr. 146/1939 14808

Publicaţie de Licitaţie

Subsemnatul portărel pe lângă Tribunalul Sibiu prin aceasta publică, că în baza deciziunii Nr. 364 şi Nr. G. II. 2794/1938 a Judecătoriei mixte Sibiu în favorul reclamantului Carol Pelz repr. prin advocatul Dr. Albert Dörr contra .... loc. în Sibiu, Str. Kästner Nr. 13, pentru încasarea creanţei de Lei 1,253 şi accesorii, se fixează termen de licitaţie pe

23 Sept. 1939, ora 10 a. m.

la faţa locului în oraşul Sibiu, Str. Kästner Nr. 5, unde se vor vinde prin licitaţiune publică judiciară: bicicletă, hacilă şi schi, în valoare de Lei 4000.

In caz de nevoie şi sub preţul de estimare.

Pretenziunea, care e de încassat, face Lei 1,253 capital, dobânzile cu 6.5% din 15 Iulie 1937, iar spesele până acum stabilite de 650.— Lei.

Intrucât mobilele cari ajung la licitaţie ar fi fost sechestrate şi de alţii şi aceştia şi-ar fi câştigat dreptul de acoperire, licitaţia prezentă este ordonată şi în favorul acestora în senzul art. XLI: 1908 § 20.

Sibiu, 4 August 1939.

Şef-portărel,
Indescifrabil

Nr. 693/1939 port. 14807

Publicaţiune de Licitaţie

Subsemnatul portărel pe lângă Tribunalul Sibiu prin aceasta publică, că în baza deciziunii Nr. 3358 şi Nr. G. II. 4560/1939 a Judecătoriei Mixte Sibiu în favorul reclamantului Ing. Victor Diebold loc. Sibiu, reprez. prin advocaţii Dr. Dörr şi Schönauer contra .... pentru încassarea creanţei de Lei 2,237 şi acc., se fixează termen de licitaţie pe

23 Sept. 1939, ora 11 a. m.

la faţa locului în oraşul Sibiu, Str. Reg. Maria Nr. 40, unde se vor vinde prin licitaţiune publică judiciară: bicicletă, Radio şi garderobă în valoare de 4500.— Lei. In caz de nevoie şi sub preţul de estimare.

Pretenziunea, care e de încasat, face Lei 945.— capital, dobânzile cu 6.5% socotind din 18 Februarie 1939, iar spesele până acum stabilite de .... Lei.

Intrucât mobilele cari ajung la licitaţie ar fi fost sechestrate şi de alţii şi aceştia şi-ar fi câştigat dreptul de acoperire, licitaţia prezentă este ordonată şi în favorul acestora în senzul art. XLI: 1908, § 20.

Sibiu, 4 August 1939.

Şef-portărel,
Indescifrabil

14806

Publicaţie

Târgul de vite în comuna Ocna-Sibiului se ţine în ziua de 1 Septemvrie, iar cel de marfă în 2 Septemvrie a. c.

Ocna-Sibiului, 18 Aug. 1939

Primar,
A. P. Bănuţ

Notar,
D. Nanu

Nr. 2560 port. 938 14811

Publicaţiune de Licitaţie

Subsemnatul portărel pe lângă Tribunalul Sibiu prin aceasta publică, că în baza deciziunei Nr. 18|1938 şi Nr. G. II. 18466/1938 a Judecătoriei mixte Sibiu în favorul reclamantului Dr. Ludovic Takats Ocna Sibiului, reprez. prin advocatul Vasile Mânzăraru Sibiu pentru încassarea creanţei de 2929 Lei şi accesorii, se fixează termen de licitaţie pe

30 August 1939, ora 3½ d. m

la faţa locului în Slimnic Nr. 121 unde se vor vinde prin licitaţiune publică judiciară: 20 măji paie 1 scrofiţă şi 2 mascuri în valoare de 5000 Lei. In caz de nevoie şi sub preţul de estimare.

Pretenziunea, care e de încasat, face 2929 Lei capital, dobânzile cu 4.5% socotind din 8 Ianuarie 1938, iar spesele până acum stabilite de 2133 Lei.

Intrucât mobilele cari ajung la licitaţie ar fi fost sechestrate şi de alţii şi aceştia şi-ar fi câştigat dreptul de acoperire, licitaţia prezentă este ordonată şi în favorul acestora în senzul art. XLI: 1908 § 20.

Sibiu, 16 Iulie 1939.

Portărel, Dr. Baku

Nr. 781—1939 14810

Publicaţiune

Primăria comunei Ilimbav, jud. Sibiu, arândează în ziua de 1 Septembrie 1939, la orele 11, prin licitaţie publică, păşunatul în Ciungi şi Dealul Dumbrăvii, în mărime de 100 jugăre pentru oi, pe timpul dela 10 Septembrie 1939 până la 31 Martie 1940.

Ilimbav, 16 August 1939

Primăria Comunală

Apa Minerală radioactivă

CACIULATA

este recomandată în tratamentul:

bolilor de rinichi, ficat, căi urinare, gută şi artritism

Comenzile se primesc la administraţia băilor

Călimăneşti - Căciulata
Gara Jiblea, jud. Vâlcea

şi la **Lud. Fuchs**, Sibiu, Piaţa Regele Ferdinand

Cinematograful „Corso“
SIBIU, str. Regina Maria

Prezintă în premieră copilul minune

Shirley Temple
în
SHIRLEY
salvează America

Complectare:

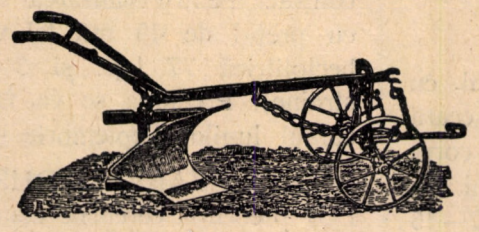
Incepe zile de lucru 7-9
Dumineca ora 3-5-7 şi 9

Pentru lucrările de toamnă!

Pluguri

grape, maşini de sămânat

găsiţi întotdeauna cu preţuri ieftine la

DEPARTAMENTUL MAŞINILOR

al Reuniunei agricole săseşti din Transilvania

Sibiu, str. Sării 22 - Telefon 100

„Agfa-Box“

Lei 460

Aparatul pentru fiecare!

Binevoiţi a observa vitrinile noastre!

Foto E. Resch

Sibiu, Piaţa Regele Ferdinand 19

O fabrică de tors lână

s'a deschis în comuna **Orlat**, jud. Sibiu, sub firma Niţoiu şi Topârcean. Toarce la public şi cantităţi mici până la 10 kgr., lână ţigae şi ţurcană.

De vânzare

Casă de raport mare, cu mulţi chiriaşi, foarte rentabilă, într'o stradă frecventată din oraşul de jos.

Casă de raport cu două etaje în centrul oraşului, aduce 8%.

Casă de raport în oraşul de sus cu două localuri de prăvălie.

Casă de raport cu un restaurant care merge bine, în oraşul de sus.

Casă cu etaj bine situată, rentabilă.

Casă în strada Dumbrăvii, în roşu, foarte ieftină.

Casă cu trei locuinţe în cartierul Moara de Scoarţă, preţul 160.000 lei.

Afară de acestea mai multe parţele de zidit, intravilane bine situate, la Şcoala de Cadeţi, la Stea, la gară, şi pe terenul Hager.

1 grădină cu pomi fructiferi încă este eftin de vânzare.

Agentura „RAPID“
Sibiu, Piaţa Regele Carol (Mică) 15

Cinematograful „Apollo“
SIBIU, Piaţa Unirii

In Vâltoarea Valsurilor

Trois Valsuri

Jurnal Nou

Duminecă: **Matineu**

Techirghiol

Renumita Staţiune Balneară
Sezon 15 Mai—1 Octombrie

Băi calde şi reci cu nămol

Plajă la Mare

Vindecări miraculoase se obţin în: **reumatisme, tuberculoză externă, boli de femei, rahitism, etc.**

Zece stabilimente de băi, vile şi restaurante pentru toate categoriile de vizitatori

Preţuri foarte moderate